

Duha ve hmotě

Rudolf Hauschka

Ve smyslu toho, co bylo vylíčeno v kapitole zabývající se skutečností stvoření, se Země zvolna dostávala do stavu, kdy se konstituovala její nerostná říše. Rudolf Steiner tento stav popisuje jako vzdouvání a opadání oblačných útvarů, z nichž prší to, co se později stane například křemenem a vápencem a způsobí tvorbu našich pohoří. Svět je dosud světlo-temný; barva se ještě nezrodila. Teprve pak se jako opakování starého měsíčního stadia mezi vzdouvajícími se a opadajícími, valícími se oblaky, mezi světlem a temnotou objevuje barva. Je to jakási praduha, naplňující obaly Země; a tato hra barev se na Zemi zhutňuje v to, co dnes nazýváme kovy. Kovy kdysi existovaly v téže prchavě-éterné formě, jaká je i podstata barvy.

V knize *Člověk a substance* se o podstatě kovů podrobně mluvilo. Bylo zde ukázáno, že podíváme-li se na jejich podstatné vlastnosti a podle těchto vlastností je uspořádáme, vznikne zcela určité pořadí. Jestliže je totiž uspořádáme podle schopnosti lesku, znění a vodivosti, vznikne pokaždé řada: olovo, cín, železo, zlato, rtuť, měď a stříbro. Lze ukázat, že toto uspořádání existuje i číselně, po- užíjeme-li čísla vodivosti pro teplo a elektřinu.

Stejným způsobem lze ukázat, že úhlová rychlost oběžnic Saturnu, Jupiteru, Marsu, Slunce, Merkuru, Venuše a Měsíce dává řád, který odpovídá astronomicky zjištělé místní sféře těchto oběžnic.

Člověk se cítí být oprávněn domnívat se, že pohyb oběžnic se na Zemi proměňuje ve vlastnosti kovů. Živý běh planet se meta- morfovaným způsobem projevuje jako vodivost kovů. V rámci jazyka představují samohlásky znějící kovový prvek, který je právě tak příbuzný s oběžnicemi. A tak jako samohlásky proznívají souhláskovou strukturou slova, prostupují kovové žíly jako výsledek působnosti planet tělo Země.

Kovy však svůj původ ve sféře oběžnic, v praduze, projevují způsobem ještě důraznějším. Všechny kovy mají, jak známo, velmi úzký vztah k barevnosti, a tak lze uvolněním hmoty kovů dosáhnout překvapivých barevných efektů.

Jestliže kovy vykováme nebo vyválcujeme do podoby jemných až průsvitných plátek, zjistíme, že v prosvítajícím světle - budeme- -li je pozorovat ve stejném pořadí, v jakém odhalují i své ostatní vlastnosti - dají zazářit duze. Prosvítající stříbrné plátky jsou v prostupujícím světle fialové, rtuť modrofialová, měď modrá, zlato zelené, železo žluté a cín oranžový; olovo v takovémto tenkém plátku dosud nebylo zhotoveno. Už výroba cínových a železných plátků nebo zrcátek je velmi obtížná. Lze samozřejmě postupovat i tak, že se pokusíme vysrážet z roztoků kovová zrcátka a tvorbu zrcátka přerušit v okamžiku, kdy je povlak ještě průsvitný; dospějeme tak ke stejným výsledkům.

Nejlépe však můžeme kovovou barvu obdivovat tehdy, rozpustíme-li kov až do ohnivého stavu. Toho můžeme dosáhnout různým způsobem. Například můžeme kovové soli rozpustit nebo rozplavit v alkoholu a na mělké misce spálit. V záchvěvech plamene se objeví - byť mnohem skrytěji - tytéž barvy, které jsme poznali již u tenkých plátek. Plamen je natolik živý, že neukazuje jednotvárně jednu jedinou barvu, nýbrž impulzivně ze sebe vyráží barevné obrazy, které reprodukuje živý třpyt hvězd.

<i>kovy:</i>	<i>zrcátka a plátky:</i>	<i>plamen:</i>
olovo	—	červený
cín	oranžové	oranžový/světle fialový
železo	žluté	žlutý/červený
zlato	zelené	zelený/purpurový
rtuť	modré/fialové	zelený
měď	modré	modrý/zelený/červený
stříbro	fialové	fialový

Avšak podobně jako se vedle duhy často objeví druhá, zrcadlově obrácená duha, je třeba u barev kovů konstatovat jev, který musíme postavit po bok jevu zrcadlově obrácené duhy. Existuje totiž také forma uvolnění kovovosti, kterou nazýváme koloidním skupenstvím, a v kovových koloidech tak vidíme objevení se komplementárních barev; u stříbra žluté, u mědi oranžovo-červené, u rtuti červeno-hnědé, u zlata barvy broskvoňových květů (purpur neboli nach), u železa žluto-červené, u cínu červené a u olova modré. Není to samozřejmě vždy úplné přesně komplementární barva, přibližně však ano, a uvážíme-li, že i koloidy se ve své barvě prudce mění - podle velikosti částic - můžeme rozumět tomu, že v literatuře uváděné barvy kovových koloidů kolísají.

Zjevení kovovosti v podobě duhy odůvodňuje její použití v terapii celkové lidské ústrojnosti. O terapii barvami - jako odvětví moderního rozšíření léčebného umění duchovně-vědeckými poznatky - budeme později ještě zvlášť mluvit.